

НАЛАГОДЖЕННЯ ВЗАЄМОДІЇ ДЕРЖАВНОГО ОРГАНУ З ЕЛЕМЕНТАМИ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В ПРОЦЕСІ РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ

Зміст і характер методів управлінської діяльності у сфері соціально-культурного будівництва мають свої особливості. Місцеві органи влади переважно застосовують методи переконання, загальноорганізаційного, рекомендаційного та стимулювального характеру, творчого спонукання, матеріального та морального заохочення тощо.

Основу державної політики у сфері соціально-культурного будівництва формує Верховна Рада України шляхом закріплення конституційних і законодавчих засад, визначення мети, головних завдань, напрямків, принципів і пріоритетів, встановлення нормативів та обсягів бюджетного фінансування, створення системи відповідних кредитно-фінансових, податкових та інших регуляторів, затвердження переліку комплексних і цільових загальнодержавних програм у соціально-культурній сфері.

Для вирішення питань формування державної політики в зазначеній сфері при Верховній Раді України можуть створюватися дорадчі та експертні органи з провідних фахівців із зазначеної сфери та представників громадськості.

Кабінет Міністрів України (далі – КМУ) через підвідомчі йому органи виконавчої влади: забезпечує реалізацію політики держави у відповідних галузях цієї сфери; створює умови для функціонування достатньої мережі державних соціально-культурних закладів та установ з урахуванням регіональних особливостей; сприяє відповідній підготовці кадрів для галузей цієї сфери; організовує розробку та реалізацію національних (загальнодержавних) та регіональних програм соціально-культурного розвитку; забезпечує підготовку кадрів.

Безпосереднє ж державне управління в зазначеній сфері здійснюють уповноважені центральні органи виконавчої влади

(міністерства, відомства) та їх територіальні структурні підрозділи.

Міністерства (освіти і науки, культури і туризму, охорони здоров'я, соціального захисту населення) є спеціально уповноваженими центральними органами виконавчої влади у визначеній сфері, діяльність яких спрямовується і координується КМУ. Міністерство є головним (провідним) органом у системі центральних органів виконавчої влади із забезпечення реалізації державної політики у соціально-культурній сфері.

Вищезазначені міністерства у процесі виконання покладених на них завдань взаємодіють з іншими центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, відповідними органами інших держав, а також об'єднаннями громадян, релігійними об'єднаннями, благодійними організаціями та окремими громадянами.

Міністерства очолюють міністри, яких призначає на посаду за поданням Прем'єр-міністра Верховна Рада України. Міністр: 1) керує Міністерством і несе персональну відповідальність перед Верховною Радою, Президентом України і КМУ за розроблення і реалізацію державної політики у визначених сферах; 2) спрямовує і координує як член КМУ здійснення центральними органами виконавчої влади заходів з питань, віднесених до його відання; 3) визначає в межах наданих йому повноважень політичні пріоритети та стратегічні напрями роботи міністерства; 3) подає в установленому порядку на розгляд КМУ проекти законів України, актів Президента України, з питань, що належать до його повноважень; 4) подає Прем'єр-міністрові України пропозиції щодо кандидатур на посади перших заступників та заступників міністра; 5) затверджує програми і плани роботи свого міністерства та звіт про їх виконання; 6) підписує нормативно-правові акти міністерства; 7) приймає рішення щодо розподілу бюджетних коштів, головним розпорядником яких є Міністерство; 8) погоджує проекти законів України, актів Президента України та КМУ з питань, що належать до компетенції міністерства; 9) вносить Кабінету Міністрів України пропозиції щодо утворення, реорганізації, ліквідації у складі Міністерства урядових органів державного управління та подання про призначення на посади та звільнення з посад їх керівників; 10) за поданням керівників урядових органів державного управління, утворених у складі Міністерства,

затверджує граничну чисельність їх працівників, погоджує структуру, штатний розпис та кошторис видатків цих органів; 11) порушує в установленому порядку питання про притягнення до дисциплінарної відповідальності перших заступників; 12) вносить у встановленому порядку подання щодо відзначення державними нагородами працівників міністерства; 13) приймає рішення щодо утворення, реорганізації, ліквідації територіальних органів міністерства, затверджує їх положення (статути), призначає на посади та звільняє з посад у встановленому законодавством порядку їх керівників; 14) призначає на посади та звільняє з посад працівників центрального апарату міністерства; 15) здійснює інші повноваження відповідно до законодавства. Через міністра спрямовується і координується КМУ діяльність інших органів виконавчої влади керівники, яких не входять до складу КМУ.

Міністр має першого заступника, і заступників, які належать до числа керівників міністерства. Першого заступника та заступників міністра призначає на посади за поданням Прем'єр-міністра України і припиняє їх повноваження на цих посадах Президент України. Міністр розподіляє обов'язки між своїми першим заступником та заступниками. Організаційне, експертно-аналітичне, правове, інформаційне, матеріально-технічне та інше забезпечення діяльності міністерства, його поточної роботи, а також забезпечення діяльності міністра організовується першим заступником міністра.

Для погодженого вирішення питань, що належать до компетенції міністерства, обговорення найважливіших напрямів його діяльності у міністерстві утворюється колегія у складі міністра (голова колегії), першого заступника та заступників міністра за посадою, а також керівників структурних підрозділів міністерства. У разі потреби до складу колегії міністерства можуть входити в установленому порядку інші особи. Члени колегії затверджуються та звільняються від обов'язків КМУ за поданням міністра. Рішення колегії проводяться в життя його наказами.

Для розгляду наукових рекомендацій та пропозицій щодо головних напрямів розвитку сфери, обговорення найважливіших програм та інших питань у міністерстві можуть утворюватися наукова рада, інші консультативні та дорадчі органи. Склад цих органів і положення про них затверджує міністр.

Ефективність адміністративного супроводу взаємодії державних органів в процесі виконання покладених на них функцій в соціальній сфері найкраще можна прослідкувати через координаційну функцію (див. табл. 1)

Таблиця 1

Аналіз виконання органами виконавчої влади контрольних завдань за період з 27.02.2014 р. по 28.02.2015 р.

Станом на 02.03.2015 р.

Назва органу виконавчої влади	Підлягало виконанню	Виконано:		Не виконано	Строк не надійшов / перенесено
		всього	У т. ч. з порушенням строку		
Міністерство освіти і науки	219	162	27	30	27
<i>Державне агентство з питань науки, інновацій та інформатизації</i>	2	2	1		
<i>Державна інспекція навчальних закладів</i>					
Міністерство охорони здоров'я	244	203	44	5	36
<i>Державна санітарно-епідеміологічна служба</i>	1				1
<i>Державна служба з лікарських засобів</i>					
<i>Державна служба з питань протидії ВІЛ-інфекції / СНІДу та інших соціально небезпечних захворювань</i>	1	1	1		
Міністерство культури	96	84	20	4	8
<i>Державне агентство з питань кіно</i>					
РАЗОМ	563	452	93 (20,6 %)	39	72

Примітка: складено на основі інформації КМУ.

Підсумовуючи вищевикладене, необхідно зазначити, що управління в соціально-культурній сфері - це різновид державного управління,

сукупність функцій, що здійснюються органами державної влади з метою здійснення управління освітою, наукою, культурою, туризмом, охороною здоров'я та соціального захисту населення України, фізкультурою та спортом, спрямованих на забезпечення соціально-культурних прав і свобод громадян, . Це складна та динамічна сфера державного управління, без якої неможливе існування цивілізованої європейської держави.

Роль держави в соціально-культурному розвитку країни досить вагома. Держава здійснює загальне керівництво питаннями соціально-культурного будівництва (створює належну матеріально-технічну базу, нормативну основу, організує підготовку кадрів, піклується про соціальний захист населення).

Література:

1. Петроє О. Міжнародні стандарти та механізми інституціоналізації європейського соціального діалогу в галузі державного управління / О. Петроє // Вісник НАДУ при Президентіві України. - 2011. - № 1. - С. 233-243.

2. Постанова Кабінету Міністрів України від 11 травня 2006 р. № 614 «Про затвердження Програми запровадження системи управління якістю в органах виконавчої влади (із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 548 від 18.06.2008).

3. Про Кабінет Міністрів України/Закон України від 27 лютого 2014 року № 794-VII, із змінами, внесеними згідно із Законами № 1170-VII від 27.03.2014, ВВР, 2014, № 22, ст.816 № 1697-VII від 14.10.2014, ВВР, 2015, № 2-3, ст.12.